

«شرق» حواشی جنجالی‌ترین فیلم سال را بررسی می‌کند

هیاهو برای یک لیلا

لیلا» به دلیل آنچه سازمان سینمایی اصرار بر ادامه مسیر اشتباه، تخلفات آگاهانه و رفتار مغایر با قوانین و عدم پذیرش اصلاح فیلم از سوی کارگردان پیش از نمایش در جشنواره‌های بین‌المللی عنوان کرد، رسماً توقیف شد. محمدمهدی اسماعیلی اول تیر ۱۴۰۱ بر حاشیه جلسه هیئت دولت نیز در جمع خبرنگاران در پاسخ به پرسشی درخصوص توقیف رسمی فیلم «برادران لیلا» و برخی از اخبار منتشرشده مبنی بر ممنوع‌الکارشدن برخی بازیگران این فیلم، اظهار کرد: «من در همین حیاط دولت چندی پیش اعلام کردم که ما در مورد این فیلم طبق قانون عمل می‌کنیم. قانون در این زمینه مشخص بود. دوستان ما در سازمان سینمایی بررسی‌های کامل را انجام دادند. اصرار من این بود که مر قانون رعایت شود و بررسی‌های لازم صورت بگیرد و این اعلام نظر نیز مبتنی بر این بررسی‌ها بوده است. درواقع مجموعه افرادی که در این ارتباط تصمیم‌گیر بودند، متفق‌القول بودند که این تخلف صورت گرفته است. البته ممکن است در سال‌های قبل مجموعه وزارت ارشاد و سازمان سینمایی به هر دلیلی در این موضوعات منفعل عمل می‌کردند اما بنای ما در دوره جدید این است که طبق قانون عمل کنیم و تصمیم اخیر نیز طبق قانون اتفاق افتاد».

مسیر پرچالش «برادران لیلا»

اما در تمام ماه‌های گذشته توقیف «برادران لیلا» و حواشی فیلم به یکی از موضوعات بحث‌برانگیز سینمایی بدل شد. اواخر شهریورماه سال گذشته در خلال انتخاب فیلم ایرانی برای معرفی به آکادمی اسکار این پرشش از سوی سعید روستایی مطرح شد که چرا فیلمش با وجود برخی ویژگی‌های مهم برای شرکت در اسکار، در کمیته بررسی نماینده سینمای ایران به آکادمی می‌رسد؟ روستایی در گفت‌وگویی با ایسنا یادآور شده بود: «برادران لیلا» در میان فیلم‌های در حال بررسی در کمیته معرفی نماینده ایران به اسکار وجود ندارد، درحالی‌که قرار بود در سازمان سینمایی اعطاف به خرج داده شود تا فیلم برای گرفتن پروانه، به شورای پروانه نمایش ار جراع داده شود؛ زیرا به‌رحال ما با هماهنگی‌های فیلم را به پروانه گرفتن اولویت بسیاری از خانواده‌ها محسوب نشود. که به زمان معرفی نماینده اسکار رسیده‌ایم. « برادران لیلا» امتیازهایی که داشته از این رقابت کنار گذاشته شده است؟ به گفته او، «برادران لیلا» از مدتی قبل اکران خود را در فرانسه آغاز کرد و بیشتر از فیلم «متری شش‌ونیم» که آن نیز در این کشور اکران شده بود، بلیت فروخته. حتی بخش این فیلم از سوی ۴۰ کشور دیگر دنیا خریداری شده و قرار است به اکران برسد. ضمن اینکه از سوی ۲۰ فستیوال هم دعوت شده است.

ماجرای توقیف این فیلم و روند چگونگی اکرانش در ایران موضوعی بود که چندین ماه به یکی از موضوعات چالش‌برانگیز تبدیل شد. ماه‌های پایانی سال روح‌الله سهرابی، مدیرکل نظارت بر عرضه و نمایش آثار سینمایی با اشاره به مشکل برخی فیلم‌های

صیانت از جایگاه خانواده به تصویب رسیده و ابلاغ شده است». به گفته سهرابی، این فیلم پیش از اخذ مجوز لازم اقدام به شرکت در جشنواره‌های خارجی کرد و در مرحله بعد و بدون دریافت مجوز از سازمان سینمایی، در خارج از کشور به اکران عمومی رسید. اوافزود: «اینکه فیلمی در پلتفرم‌های خارجی منتشر شود، به‌طور طبیعی وارد شبکه قاجاق خواهد شد؛ بنابراین دست‌اندرکاران اصلی فیلم باید خود متوجه این مسئله می‌بودند تا این‌گونه خودخواسته موجب انتشار غیرقانونی فیلم نمی‌شدند. سازمان سینمایی کشور بر اساس وظیفه ذاتی خود که یکی از مهم‌ترین آنها حمایت از اکران آثار سینمایی و مدیریت اقتصاد سینماست، صرف‌نظر از رفتار متخلفانه عوامل فیلم، تلاش کرد تا با اتخاذ رویکرد اصلاحی و تعاملی مشکل فیلم مذکور را حل کند؛ اما هر بار به دلیلی که عمده آن هم به عوامل سازنده فیلم برمی‌گشت، این امر میسر نشد و جلسات پی‌درپی ما برای حل‌وفصل مشکلات فیلم بی‌نتیجه ماند». به گفته او، تمکین‌نکردن صاحبان فیلم به انجام اصلاحات پیش از حضور در جشنواره کن و اکران عمومی فیلم در خارج از کشور پیش از اخذ مجوزهای لازم و مخالفت وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برای اکران فیلمی که علاوه بر مضمون و محتوای تلخ و نامیدکننده، کار خود را با قانون‌شکنی شروع کرده بود، ازجمله دلایلی بود که موجب لاینحل باقی‌ماندن مسئله و مشکل این فیلم شد.

او خاطر‌نشان کرد: «البته در دو ماه اخیر سرمایه‌گذار و تهیه‌کنندگان و کارگردان فیلم برای هرگونه اصلاح اعلام آمادگی کردند که سرانجام با وساطت رئیس سازمان، شورای پروانه نمایش سنمایی، با بازبینی فیلم موافقت کرد. شورا پس از بازبینی، اصلاحات جدی و اساسی به فیلم داشت که قرار شد در صورت موافقت وزیر ارشاد با اصل موضوع اکران برادران لیلا، اصلاحات مدنظر شورا نیز در اختیار عوامل فیلم گذاشته شود تا مسیر طبیعی فیلم برای رسیدن به اکران عمومی طی شود؛ اما درست در همین ایام و پیش از تعیین تکلیف نهایی، انتشار نسخه غیرقانونی در فضای مجازی و قاجاق گسترده فیلمی که خود به‌طور غیرقانونی در خارج از ایران منتشر شده بود، تمام معادلات ما برای حل‌وفصل این مسئله را به هم ریخت و فیلم بدون هرگونه مراقبت و اصلاح و بدون دریافت حتی یک مجوز نمایش از سازمان سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی وارد بازار شده و به دست مخاطبان رسید».

سهرابی در پایان تأکید کرد: «همان‌گونه که پیش‌تر هم اعلام شده است، تعامل همه‌جانبه و فراگیر با هنرمندان و مساعدت و حمایت ویژه از آثار سینمایی جزء اولویت‌ها و تکالیف ذاتی سازمان سینمایی بوده و هست و بی‌تردید این رویکرد کامکان ادامه خواهد داشت؛ اما این سازمان ضمن اتخاذ رویکردی تعاملی و حمایتی، در راستای صیانت از شان و اعتبار سینمای شریف ایران و حفظ و ارتقای اعتماد عمومی به این هنر- صنعت تأثیرگذار، نهایتاً در صدور پروانه ساخت، بلکه در صدور مجوز نمایش آثار نیز هیچ‌گونه مسامح‌های با اقراردا خاطی در دستور کار ندارد و چنانچه فیلمی بدون طی مراحل قانونی تولید یا پیش از اخذ مجوز نمایش منتشر شود، تبعات اخذ این قبیل تصمیمات و رویه‌های غیرقانونی بر عهده سازندگان اثر است.»

پس از این صحبت‌ها، سعید روستایی با انتشار پستی در اینستاگرام نوشت: «تعجب است! ارشاد دست پیش می‌گیرد، پس نیتندا ما مدت‌هاست حرف‌های زیادی داریم و به درخواست ارشاد سکوت کرده‌ایم و خدا را شکر شما شاهد عملکرد و نتیجه عملکردشان هستید. از دست ما هم کارهای زیادی برمی‌آید که تاکنون باز هم به درخواست ارشاد کاری نکرده‌ایم، این‌گونه پیش برود، هم می‌گوییم و هم انجام می‌دهیم. هرچند عاقبت درگیری با ارشاد (که دائم می‌گوید از دست ما خارج است) درگیری با ارکان‌های زیادی است که البته از صدفه سر همین ارشاد پای ما به تکت‌تک آنها کشیده شده. فقط مانده زندان».

واکنش منتقدان و مخاطبان

بیراه نیست اگر تازه‌ترین اثر سینمایی سعید روستایی را فیلم جنجالی سال بدانیم؛ فیلمی که با حضورش در جشنواره فیلم کن باعث شد قوانین برای فیلم‌هایی که مایل به حضور در جشنواره‌های خارجی هستند، تغییر کند و هرگونه حضور و نمایش فیلم سینمایی در مجامع و جشنواره‌های خارجی مستلزم اخذ پروانه نمایش شود و تخلف تهیه‌کنندگان در این مورد، موجب خدشه در صدور پروانه نمایش، اکران و تولیدات بعدی کارگردان و تهیه‌کننده می‌شود.

اما فارغ از توقیف و عرضه نسخه قاجاق فیلم که موضوع بحث‌برانگیز چند هفته گذشته سینمای ایران است، کیفیت تازه‌ترین ساخته روستایی نکته‌ای است که بسیاری از موافقان و مخالفان فیلم را روبه‌روی یکدیگر قرار داده است. بسیاری از منتقدان اثر او را شاعرزده، پریشان و باورناپذیر توصیف می‌کنند. فیلمی که مسیری مطابق با دو فیلم پیشین روستایی را طی می‌کند، با این تفاوت که این بار با فیلم‌نامه‌ای نامنسجم و شخصیت‌های باورناپذیر روبه‌رو هستیم. مخالفان این فیلم معتقدند کیفیت فیلم به مراتب از ساخته‌های پیشین کارگردان در رده‌های پایین‌تری قرار می‌گیرد و زمان طولانی فیلم و شلختگی در بیان آنچه مدنظر فیلم‌ساز بوده، موجب ساخت اثری کم‌مایه شده است.

در مقابله گروهی این فیلم را اثری اجتماعی و نقادانه توصیف و دغدغه‌مندی فیلم‌ساز در بیان آسیب‌های اجتماعی را تحسین می‌کنند.

اخبار برگزیده

فیلمی که دل اسکورسیزی را به درد آورد

مهر: «توری و لوکیتا» ساخته جدید ژان پی‌یر و لوک داردن اکران خود را در آمریکا شروع کرد.

این فیلم که برنده نخل طلای ویژه ۷۵سالگی جشنواره فیلم کن ۲۰۲۲ شده، داستان دو بچه مهاجر را تصویر می‌کند که در حاشیه جامعه برای بقا تلاش می‌کنند.

مارتین اسکورسیزی در بیانیه‌ای درباره فیلم می‌گوید: «توری و لوکیتا» یکی از ویران‌کننده‌ترین تجربه‌های سینمایی من در مدت طولانی حرفه‌ام است.

او در ادامه گفته است: همیشه شیوه ساخت فیلم‌های ژان بی‌یر و لوک داردن را تحسین کرده‌ام. تسلط آنها از تعهد معنوی و اخلاقی آنها به شخصیت‌های‌شان تفکیک‌ناپذیر است و سعی دارند تا راه خود را در دنیایی نابخشودنی باز کنند. اسکورسیزی از این فیلم به‌عنوان یکی از دلخراش‌ترین فیلم‌های برادران داردن و یکی از بهترین آنها یاد کرد. در این فیلم بازیگرانی مانند پابلو شیلیز، جولی امبونو، آلبان اوکاج، تیمن گوارتس، شارلوت دی بروین، نادژ اودراگو و مارک زینکا به ایفای نقش می‌پردازند. برادران داردن با دلفین تامسون و دنیس فرید تولیدکننده فیلم بوده‌اند.

این درام درباره توری (پابلو شیلیز) و لوکیتا (جولی امبونو) است که دو بچه مهاجر از بنین و کامرون هستند که به تنهایی در بلژیک زندگی می‌کنند. لوکیتا وانمود می‌کند توری را از یتیم‌خانه نجات داده تا برکه‌های کاری خود را از مقامات مهاجرت بلژیک بگیرد؛ اما همه تلاش‌هایش بیپوده است. اوون کلییرمن منتقد ورایتی، این فیلم را «داستانی پر از وفاداری و پول» و «نمونه‌ای از عصر بی‌عدالتی اقتصادی» خوانده است. این فیلم به‌عنوان اختتامیه چهل‌وششمین دوره فستیوال بین‌المللی فیلم هنگ‌کنگ هم انتخاب شد و ۳۱ آگوست در آنجا به نمایش درآمد و در پاییز در سینماهای فرانسه اکران شد.

«شارون آکر» ستاره پیشکسوت هالیوود در گذشت

«شارون آکر» ستاره پیش‌کسوت هالیوود و بازیگر «شلیک به هدف» که در آن نقش همسر خیانتکار «لی ماروین» را ایفا می‌کرد، در ۸۷سالگی در خانه سالمندان در تورنتو درگذشت. شارون آکر بازیگر کانادایی سینما، تلویزیون و تئاتر بیشتر به دلیل بازی در فیلم‌های «پوینت بلانک»، «بری میسون جدید» و «تولد مبارک» شهرت داشت.

کیم اورست دختر و مدیر برنامه‌های شارون آکر با اعلام دیر هنگام مرگ این بازیگر سینما به هالیوود ریپورتر گفت که مدارش ۱۶ مارس در خانه سالمندان در زادگاهش تورنتو درگذشته است. دیوید کلاور پسرعموی شارون در فیس‌بوک مرگ این بازیگر را تأیید کرد. این هنرپیشه کانادایی در آثاری مانند Perry Mason و تولد مبارک ایفای نقش کرده است. آکر در ۲ آوریل ۱۹۳۵ در تورنتو به دنیا آمد. او در ۹سالگی به فرزندی گرفته شد. شارون در رشته هنر تحصیل کرد و در سال ۱۹۵۳ دانش‌آموخته شد. حرفه بازیگری او از روی صحنه شروع شد، به جشنواره استراتفورد شکسپیر پیوست و به اروپا سفر کرد. اولین کار بلند او در سال ۱۹۵۷ با جیم خوش‌شانس انجام شد. شارون آکر نقش همسر خیانتکار لی ماروین را در فیلم کلاسیک نئو نوار سال ۱۹۶۷ «پوینت بلانک» و همچنین «زن دست راست دلا استریت» مقابل مونت مارکهام در ریوت پری میسون در دهه ۱۹۷۰ ایفا کرد.

فیلم ترساک تولد مبارک در سال ۱۹۸۱ آخرین فیلمی بود که شارون در آن ظاهر شد و آخرین حضور تلویزیونی او به جوان و بی‌قرار در سال ۱۹۹۲ مربوط می‌شود. پس از آن، او برای ادامه زندگی در کلبه‌ای در ماسکوکا انتاریو سکونت گزید و به نقاشی و مجسمه‌سازی روی آورد.

جشنواره مستند «زاگرب» میزبان سینماگران ایرانی شد

ایسنا: نوزدهمین دوره جشنواره فیلم مستند زاگرب با میزبانی از سینماگران ایرانی در حال برگزاری است.

طبق اعلام سبنه ایران، نوزدهمین جشنواره فیلم مستند زاگرب، Zagrebdox، از ۶ تا ۱۴ فروردین/۲۶ مارس تا ۲ آوریل در کرواسی در حال برگزاری است و فیلم‌های «دروازه رؤیها» ساخته نگین احمدی و محصول ایران/فرانسه/نروژ، «مجموعه» ساخته محمدرضا فرزاد و محصول ایران/آلمان/لهستان، «یک خانواده محکوم‌شده» ساخته سعید کساورز و Aralkum ساخته دنیل اسدی فائزی و محصول آلمان/اوکراین در این جشنواره به روی پرده رفتند.

ساخته شود؛ فیلم‌هایی که بتوانند در کمترین زمان پروانه ساخت بگیرند و تهیه‌کنندگان سینما در شرایط اقتصادی حال حاضر، آمادگی تولید فیلم را داشته باشند. در غیر این صورت به نظر می‌رسد سال سختی در اکران پیش‌رو خواهیم داشت». در چند هفته گذشته کمدی‌ها سهم چشمگیری از کیشه سینماها داشته‌اند. «بخارست»، «خط استوا»، «چپ، راست»، «عروس خیابان فرشته» و «فسیل» و «سبیل» فیلم‌های بیشتری را روی سالن‌های سینما کرده‌اند و تا به امروز «فسیل» با فروشی بیش از ۳۰ میلیارد تومان سهم قابل توجهی در جذب مخاطب سینما داشته است. این در حالی است که با صف طولبی از فیلم‌های اکران‌نشده روبه‌رو هستیم که بسیاری از آنها را نمی‌توان در زمره فیلم‌های پر فروش سینما دسته‌بندی کرد. بسیاری از کارشناسان سینما نتوع در اکران فیلم‌ها را یکی از شروط رونق سینما در سال پیش‌رو می‌دانند و برخی دیگر معتقدند می‌توان با نگاه ملایم‌تری در جریان صدور پروانه ساخت، کیفیت تولیدات سینما را ارتقا داد. طبیعی است که در ابتدای سال فیلم نمی‌توان دورنمای دقیقی نسبت به آنچه در سینمای ایران اتفاق خواهد افتاد، ارائه کرد؛ اما می‌توان امیدوار بود بسا مدیریت و نمایش فیلم‌های مخاطب‌پسندتر، بار دیگر رونق به کیشه سینماها برگیرد.

نگاهی به اکران نوروزی سینماها

سال سختی در انتظار سینماست؟

در گفت‌وگو با «شرق» اکران نوروزی سینماها را خاص‌تر از سال‌های قبل توصیف کرد و گفت: «صادف‌شدن نوروز با ماه مبارک رمضان قطعا در شرایط فروش فیلم‌ها تأثیرگذار است. باید این را در نظر داشته باشیم که شرایط اقتصادی در چند ماه گذشته سینما را از سید فرهنگی بسیاری از مردم حذف کرده است و این گزاره مهمی در کاهش فروش کیشه سینماها محسوب می‌شود و باید این را در نظر بگیریم که شاید در این شرایط سینمارفتن اولویت بسیاری از خانواده‌ها محسوب نشود. درباره هم‌زمانی ایام ماه مبارک رمضان و عید نوروز و چگونگی استقبال مخاطب از فیلم‌های اکران باید به این موضوع توجه کنیم که پیش از این نیز این هم‌زمانی را تجربه کردیم؛ اما شاید سال‌های گذشته سینما چنین جایگاهی را میان مردم نداشته و امروز همه چیز شکل و شمایل دیگری پیدا کرده است.»

سعید خانی، تهیه‌کننده و پخش‌کننده سینمای ایران نیز عید فطر را زمان مناسب‌تری برای اکران فیلم‌های جدید دانست به

«شرق» گفت: «صنوع و کثرت اکران اصلی فیلم‌های پر فروش برای عید فطر خواهد بود. کم‌تر اینکه دو، سه فیلمی که در مدت اخیر اکران شدند، «بخارست»، «چپ، راست» و «ملاقات خصوصی» در بدترین شرایط سینما اکران شدند و طبیعی است که به آنها هم قول‌هایی داده شده که در نوروز اکران‌شان ادامه داشته باشد. به نظر من در این شرایط نباید انتظار داشته باشیم که در نوروز شاهد اتفاق ویژه‌ای در کیشه سینما باشیم؛ اما امیدوارم از عید فطر به بعد اکران فیلم‌ها به‌گونه‌ای مدیریت شود که شاهد اتفاقات بهتری باشیم.»

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «جشنواره سال گذشته تا حدی می‌تواند دورنمایی از سال جاری را ترسیم کند. در میان آنها فیلم‌های هنری زیادی دیدیم؛ اما معتقدم بخشی از این فیلم‌ها خیلی پرمخاطب نخواهند بود. به نظر من فیلم‌هایی که بیرون از جشنواره بودند و بخشی از فیلم‌هایی که می‌توانند مخاطب را به سینمارفتن تشویق کنند، باید طوری